

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Προσωπικά στοιχεία:

Όνοματεπώνυμο: Βασίλειος Αλεξίου του Λάμπρου
Τόπος και ημερομηνία γέννησης: Φιλιάτες Θεσπρωτίας, 16-12-1959
Τηλέφωνο εργασίας: 2310 991205
E-mail: valex@eled.auth.gr

Βασικές Σπουδές:

1977: Απολυτήριο Λυκείου Παραμυθιάς Θεσπρωτίας.

Πανεπιστημιακές Σπουδές:

1983: Πτυχίο Νομικής του Νομικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
1988: Πτυχίο Φιλοσοφικής (Τμήμα Νεοελληνικών και Βυζαντινών Σπουδών) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άλλες σπουδές:

1983-1985: Μαθήματα γερμανικής γλώσσας και γερμανικού πολιτισμού στο Πανεπιστήμιο του Münster της Γερμανίας.
1991: Ανώτερος κύκλος μαθημάτων ισπανικής φιλολογίας (Πανεπιστήμιο της Salamanca, Ισπανία).

Μεταπτυχιακές σπουδές:

1990-1992: Διετής κύκλος μαθημάτων διδακτορικού στο Πανεπιστήμιο της Salamanca στο διδακτορικό πρόγραμμα «Τα Λογοτεχνικά είδη» του τμήματος Ισπανικής και Ισπανοαμερικάνικης Λογοτεχνίας.
1994: Αναγόρευση σε διδάκτορα από το Πανεπιστήμιο της Salamanca (Facultad de Filología, Departamento de Literatura Española e Hispanoamérica: Σχολή Φιλολογίας, Τμήμα Ισπανικής και Ισπανοαμερικάνικης Λογοτεχνίας) μετά την παρουσίαση της διδακτορικής διατριβής *Vanguardia histórica y periferia. Condiciones, límites e ideología del paradigma vanguardista periférico. Estudio comparativo de los casos griego y español (Ιστορική πρωτοπορία και περιφέρεια. Όροι, όρια και ιδεολογία του πρωτοποριακού παραδείγματος στην περιφέρεια. Συγκριτική μελέτη της ελληνικής και ισπανικής εκδοχής)*. Αξιολόγηση της διατριβής: Summa cum laude.

Υποτροφίες:

1990-1994: Υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην Ισπανία στον τομέα της Συγκριτικής Φιλολογίας.

Α'. Δημοσιεύσεις-ανακοινώσεις

1. «¿La vanguardia histórica de la periferia o la periferia de la vanguardia?» («Η ιστορική πρωτοπορία της περιφέρειας ή η περιφέρεια της πρωτοπορίας;»), περιοδικό *La página*, τχ. 19, 1995, σ. 33-45. Το άρθρο είναι η αναδημοσίευση του 1^{ου} κεφαλαίου του δευτέρου μέρους της διδακτορικής διατριβής.

2. «Ο περιφερειακός υπερρεαλισμός. Στοιχεία για μια συγκριτική θεώρηση του υπερρεαλισμού ως κινήματος της ιστορικής πρωτοπορίας στην Ελλάδα και την Ισπανία», περιοδικό *Ουτοπία*, τχ. 27, Νοεμ.-Δεκ. 1997, σ. 151-165. Το άρθρο είναι μια αρκετά διαφοροποιημένη ανάπλαση ανακοίνωσης που παρουσιάστηκε στο «2^ο Διεθνές Συμπόσιο για τη λογοτεχνική νεωτερικότητα στην Ισπανία και τη Λατινική Αμερική», (Salamanca 16-18 Νοέμβρη 1993) που σε σημαντικό βαθμό στηρίζεται στο 11^ο κεφάλαιο του δευτέρου μέρους της διδακτορικής διατριβής. (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες. Θεωρητικές προβολές στη λογοτεχνία και στη γλώσσα*, Αθήνα 2008, εκδ. Παπαζήση, σ. 21-49).

3. «The Language of the “Extraneous” and the “Extrinsic” in Language. A Dialogue on the National and the Extraneous based on the Concept of “Dialogicity” by the School of Bakhtin». Ανακοίνωση στο 12^ο Συνέδριο της «Διεθνούς Εταιρείας Παιδαγωγικής Έρευνας (WEAR)» -Ρέθυμνο 9-12 Μάη 1997. Δημοσίευση στα Πρακτικά του Συνεδρίου Rigas, A. V. (ed.): *Education of Ethnic Minorities: Unity and Diversity* (12th World Congress of WEAR), 1997, Athens 1999, Ellinika Grammata, σ. 350-358.

«Η γλώσσα του “Άλλου” και το “άλλο” της γλώσσας. Ένας διάλογος για το εθνικό και το αλλότριο βασισμένος στην έννοια της “διαλογικότητας” της σχολής του Μπαχτίν», περιοδικό *Ουτοπία*, τχ. 35, Μάιος-Ιούνιος 1999, σ. 121-130. Το άρθρο είναι η ελληνόγλωσση εκδοχή της εισήγησης στο 12^ο Συνέδριο της WEAR που αναφέρθηκε προηγουμένως. (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 51-68).

4. «Κι οι φιλόλογοι τι χρειάζονται σε τούτους τους μικρόψυχους καιρούς; Σκέψεις για το μάθημα της λογοτεχνίας στο σημερινό σχολείο», περιοδικό *Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης*, τχ. 52, 1999, σ. 92-100. (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 69-97).

5. «En defensa del logos. (Por el respeto etimológico de la palabra “filología”» στο μονογραφικό τεύχος του ισπανικού περιοδικού *Anthropos*, τχ. 186, Σεπ.-Οκτ. 1999, σ. 98-107, με θέμα: «Semilogía crítica. De la historia del sentido al sentido de la historia» («Κριτική Σημειολογία. Από την ιστορία του νοήματος στο νόημα της ιστορίας»). (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 98-117).

6. «Όροι, ορίζουσες και ορίζοντες της αναγνωστικής πράξης. Μια κριτική “ανάγνωση” των θεωριών της πρόσληψης», περιοδικό της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων *Φιλολογική*, τχ. 71, Απρ.-Ιουν. 2000, σ. 59-64. Η πρώτη εκδοχή του κειμένου παρουσιάστηκε σε ημερίδα του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου με θέμα «Ανάγνωση και Σχολείο», Αθήνα 31 Οκτώβρη-1 Νοέμβρη 1997. (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 119-135).

7. «Ξαναδιαβάζοντας την μπαχτινική ανάγνωση του Ραμπελαί», περιοδικό *Ουτοπία*, τχ. 43, Ιαν.- Φεβ. 2001, σ. 137-147. (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 137-

156). (Μαζί με το άρθρο, μια επιλεκτική μετάφραση αποσπασμάτων από το βιβλίο του Μιχαήλ Μπαχτίν *Το έργο του Φρανσουά Ραμπελαί και ο λαϊκός πολιτισμός στον Μεσαίωνα και την Αναγέννηση*, σ. 149-160).

8. «Μεταγλωσσ(ολογ)ικοί διαλογισμοί πάνω στον σολωμικό *Διάλογο*», περιοδικό *Νέα Εστία*, τχ. 1732, Μάρτιος 2001, σ. 358-371. Η πρώτη μορφή του κειμένου είχε παρουσιαστεί σε ημερίδα για τα 200 χρόνια από τη γέννηση του Διονυσίου Σολωμού, Ζάκυνθος 8 Απρίλη 1998. (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 157-175).

9. «Λόγος θεωρητικός και “πρακτικός” για τη Θεωρία της λογοτεχνίας», ηλεκτρονικό περιοδικό *Virtual School, The sciences of Education online*, τόμος 3, τχ.1, 2002 <http://www.auth.gr/virtualschool/3.1/TheoryResearch/AlexiouLiterature.html> (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 177-224).

10. «Οι ανθρωπιστικές σπουδές μπροστά στο “σύνδρομο του Φαέθοντα”»: Ακροβατώντας ανάμεσα στη μονολογικότητα και την πραγματοποίηση». Εισήγηση στο συνέδριο της Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων με θέμα: «Οι ανθρωπιστικές σπουδές στην εποχή της παγκοσμιοποίησης», Αθήνα 20-22 Νοεμβρίου 2003. Δημοσίευση στο *Σεμινάριο 31* της ΠΕΦ, Αθήνα 2004, σ. 9-21. (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 225-246).

11. «Σε τι βοηθά λοιπόν η Θεωρία (και οι θεωρητικοί); Η Θεωρία της λογοτεχνίας στον “αίωνα των άκρων”. Ανάμεσα στη γλωσσο-λογο-κρατία της εμμένειας και την αισθητικοποίηση της ερμηνείας». Εισήγηση στο διεθνές συνέδριο με θέμα «Χώρες της Θεωρίας, Ιστορία και Γεωγραφία των κριτικών αφηγημάτων», (Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία 23-25 Σεπτεμβρίου 2005). (*Λογοπραξίες. Θεωρητικές προβολές στη λογοτεχνία και στη γλώσσα*, σ. 247-271).

12. «Ετερολογία και “συμμόρφωση” στη δημιουργική δεκαετία του Κώστα Βάρναλη. (Ατελείς στοχασμοί σε μια ημιτελή ποιητική)», περιοδικό *Ουτοπία* (αφιέρωμα στον Κ. Βάρναλη), τχ. 68, Ιαν.-Φεβ. 2006, σ. 55-84. (Τώρα στο βιβλίο *Λογοπραξίες*, σ. 273-332).

13. Δέσποινα Αηδονά, Βασίλης Αλεξίου, Απόστολος Γιαννακούλας, Ζηνοβία Κουτουράτσα, Καλλιόπη Μετζίκη, Σαλώμη Σαχπατζίδου: «Εικόνες σχολείων, σχολεία εικόνων. Το σχολείο στη νεοελληνική πεζογραφία: Μια πρώτη προσέγγιση», περιοδικό *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ. 80, Νοεμ. 2006-Ιαν. 2007, σ. 30-39.

14. «Διαλογισμοί πάνω στην μπαχτινική ηθική του λόγου», ανακοίνωση στο Διεθνές Διεπιστημονικό Συνέδριο με τίτλο «Προοπτικές και όρια της διαλογικότητας στον Mikhail Bakhtin. Εφαρμογές στην Ψυχολογία, την Τέχνη, την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό» που διοργανώθηκε από το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο τις 25-27 Μαΐου 2007. Δημοσίευση στα πρακτικά του Συνεδρίου: Μ. Πουρκός (επιμ.) *Προοπτικές και όρια της διαλογικότητας στον Μιχαήλ Μπαχτίν. Εφαρμογές στην Ψυχολογία, την Εκπαίδευση, την Τέχνη και τον Πολιτισμό*, Ρέθυμνο 2008, εκδ. Πανεπιστημίου Κρήτης, τομ. 1^{ος}, σ. 159-170. Καθώς επίσης σε νέα έκδοση με τον ίδιο τίτλο από τις εκδόσεις Orportuna, Πάτρα 2016, σ. 163-176. (Τώρα στο βιβλίο *Λογολογίες*.

Θεωρητικές δοκιμές στη γλώσσα και τη λογοτεχνία, Αθήνα 2018, εκδ. Παπαζήση, σ. 15-35).

15. Basilis Alexiou, Manuel González de Ávila, Hye-Jeoung Kim, Azucena Rodríguez Álvarez: «Manifiesto por una interculturalidad posible» στο μονογραφικό τεύχος του ισπανικού περιοδικού *Anthropos*, τχ. 216, 2007, σ. 37-41 με θέμα «Interculturalidad, cine y literatura», («Διαπολιτισμικότητα, κινηματογράφος και λογοτεχνία»).

16. Βασίλης Αλεξίου-Παναγιώτα Καραγιάννη: «Τα όρια της μεταφοράς και οι μεταφορές των ορίων», ανακοίνωση στο Διεθνές Διεπιστημονικό Συνέδριο με τίτλο «Βίωμα, Μεταφορά και Πολυτροπικότητα», Ρέθυμνο, 10-12 Οκτωβρίου 2008. Πρώτη δημοσίευση: περιοδικό *Σημειώσεις* τχ. 72, Νοέμβριος 2010, σ. 13-32. Ελαφρά επεξεργασμένη δημοσίευση στο Μ. Πουρκός και Ε. Κατσαρού (επιμ.): *Βίωμα, Μεταφορά και Πολυτροπικότητα. Εφαρμογές στην επικοινωνία, την εκπαίδευση, τη μάθηση και τη γνώση*, Θεσσαλονίκη 2011, εκδ. Νησίδες, σ. 167-178. (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 37-60).

17. «El encuentro (no realizado) de Walter Benjamin con Federico García Lorca (poeta) en Nueva York» («Η (μη πραγματοποιηθείσα) συνάντηση ανάμεσα στον Βάλτερ Μπένγιαμιν και τον Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα (ποιητή) στη Νέα Υόρκη») ανακοίνωση στο 5^ο Διεθνές Διεπιστημονικό Συνέδριο Alexander von Humboldt με θέμα *Travels between Europe and the Americas* (Ταξίδια ανάμεσα στην Ευρώπη και τις Αμερικές), Freie Universität Berlin, Βερολίνο 27-31 Ιουλίου 2009. (Η ελληνική εκδοχή στο περιοδικό *Σημειώσεις*, τχ. 75, Ιούνιος 2012, σ. 104-120). (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 61-78).

18. «Αργά, πολύ αργά ήρθα στον Ρίτσο», περιοδικό *Ουτοπία* (αφιέρωμα στον Γιάννη Ρίτσο), τχ. 88, Ιαν.-Φεβ. 2010, σ. 87-98. (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 79-96).

19. «Συμβολή σε μια “πολιτική οικονομία” της δαλλικής ποιητικής», περιοδικό *Θέματα Λογοτεχνίας* (αφιέρωμα στον Γιάννη Δάλλα), τχ. 45, Ιαν.-Απρ. 2011, σ. 54-73. (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 97-127).

20. «Μπέρτολτ Μπρεχτ-Κώστας Βάρναλης: παράλληλοι;» Επιστημονικό Συνέδριο του Τμήματος Πολιτισμού της ΚΕ του ΚΚΕ για τον Μπέρτολτ Μπρεχτ, Αθήνα 27-28 Απριλίου 2013. Δημοσίευση: *Μπέρτολ Μπρεχτ. Για τους σεισμούς που μέλλονται να 'ρθουν*, Αθήνα 2014, εκδ. Σύγχρονη εποχή, σ. 115-124. (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 129-143).

21. «“Ανάπειρος” κλαϊδισμός και λιγοζωϊσμένος. Για την ποιητική του Γιώργου Σαραντάρη», Ημερίδα για τον Γιώργο Σαραντάρη, Αθήνα 25 Μαΐου 2013. (Δημοσίευση στο περιοδικό *Σημειώσεις*, τχ. 79, Νοέμβριος 2014, σ. 74-89).

22. «Τα αισθητικά-κριτικά της βαρναλικής “δημιουργικής δεκαετίας”», εισήγηση στο 34^ο Συμπόσιο Ποίησης, Πάτρα 3-4 Ιουλίου 2015. (Δημοσίευση στο περιοδικό *Σημειώσεις*, τχ. 81, Δεκέμβριος 2015, σ. 19-53. Αναδημοσίευση στο περιοδικό *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 56, αφιέρωμα στον Κ. Βάρναλη, Ιαν.-Ιουλ. 2017, σ. 28-56). (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 145-188).

23. «Η ά-νοστος πατριδογνωσία του Γεράσιμου Λυκιαρδόπουλου. Διαβάζοντας το *Η Ρωμιοσύνη στον παράδεισο* 32 χρόνια μετά», περιοδικό *Πανοπτικόν* (αφιέρωμα στον Γεράσιμο Λυκιαρδόπουλο), τχ. 20, Οκτώβριος 2015, σ. 29-51. (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 189-212).

24. «Προλεγόμενα» στο αφιέρωμα του περιοδικού *Ουτοπία* «Σπουδές στην πεζογραφία του Δημήτρη Χατζή», τχ. 118, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2016, σ. 21-44. (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 213-250).

25. «Για τον Γιώργο Σαραντάρη»: το κείμενο υπ' αριθμόν 21 και ένα συμπληρωματικό κείμενο «Ακόμη λίγα για τον Σαραντάρη» (από ημερίδα στη Θεσσαλονίκη για το έργο του Γιώργου Σαραντάρη, 19 Μαΐου 2016), δημοσίευση στο *Αφιέρωμα στον ποιητή και φιλόσοφο Γιώργο Σαραντάρη. Πρακτικά ημερίδων Αθήνα 2013 και Θεσσαλονίκη 2016*, Αθήνα 2018, Εκάτη, σ. 25-41 και 101-112. (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 251-281).

26. «Τα Σολωμικά του Στέφανου Ροζάνη», περιοδικό *Σημειώσεις*, τχ. 83, Μάρτιος 2017, σ. 76-112. (Τώρα στο *Λογολογίες*, σ. 283-326).

27. «Οδοιπορώντας στην *Αλμυρά Γη* του Βύρωνα Λεοντάρη (με νερό από την ποίησή του και σημειώσεις από το Αρχείο του)», περιοδικό *Σημειώσεις*, τχ. 84, Μάρτιος 2018, σ. 46-61.

28. «Η γνωσιακή διάσταση του λογοτεχνικού συμβάντος», στο Β. Αποστολίδου κ. ά (επιμ.) *Λογοτεχνική ανάγνωση στο σχολείο και στην κοινωνία*, (πρακτικά συνεδρίου), Αθήνα 2018, εκδ. Gutenberg, σ. 49-59.

29. «Για τη μαρξιστική αισθητική στα χρόνια του ελληνικού Μεσοπολέμου», Ανακοίνωση στο 5ο επιστημονικό συνέδριο της Κ. Ε. του ΚΚΕ με τίτλο «Η συνάντηση της νεοελληνικής λογοτεχνίας με το εργατικό κίνημα και την κομμουνιστική ιδεολογία από τα τέλη του 19ου αιώνα έως και τον Μεσοπόλεμο», Αθήνα 15-16 Δεκεμβρίου 2018, (υπό δημοσίευση στα πρακτικά του Συνεδρίου).

Β'. Βιβλία

Λογοπραξίες. Θεωρητικές προβολές στη λογοτεχνία και τη γλώσσα, Αθήνα 2008, (πρόλογος Γιάννης Δάλλας) εκδ. Παπαζήση, σ. 336. Το βιβλίο περιλαμβάνει 11 από άρθρα και ανακοινώσεις που δημοσιεύτηκαν από το 1997 μέχρι το 2008 (και αναφέρονται παραπάνω), και συγκεκριμένα τα κείμενα: «Ο περιφερειακός υπερρεαλισμός», «Η γλώσσα του “Άλλου” και το “άλλο” της γλώσσας», «Κι οι φιλόλογοι τι χρειάζονται σε τούτους τους μικρόψυχους καιρούς;», «Για την υπεράσπιση του Λόγου», «Όροι, ορίζουσες και ορίζοντες της αναγνωστικής πράξης», «Ξαναδιαβάζοντας την μπαχτινική ανάγνωση του Ραμπελαί», «Μεταγλωσσ(ολογ)ικοί διαλογισμοί πάνω στον σολωμικό *Διάλογο*», «Λόγος θεωρητικός και “πρακτικός” για τη Θεωρία της λογοτεχνίας», «Οι ανθρωπιστικές σπουδές μπροστά στο “σύνδρομο του Φαέθοντα”», «Σε τι βοηθά λοιπόν η Θεωρία (και οι θεωρητικοί);», «Ετερολογία και “συμμόρφωση” στη δημιουργική δεκαετία του Κώστα Βάρναλη».

Λογολογίες. Θεωρητικές δοκιμές στη γλώσσα και τη λογοτεχνία, Αθήνα 2018, (επίμετρο Στέφανος Ροζάνης) εκδ. Παπαζήση, σ. 336. Το βιβλίο περιλαμβάνει 11 άρθρα και ανακοινώσεις που δημοσιεύτηκαν από το 2008 μέχρι το 2018 (και αναφέρονται παραπάνω), και συγκεκριμένα τα κείμενα: «Διαλογισμοί πάνω στην μπαχτινική ηθική του λόγου», «Τα όρια της μεταφοράς και οι μεταφορές των ορίων», «Η (μη πραγματοποιηθείσα) συνάντηση ανάμεσα στον Βάλτερ Μπένγιαμιν και τον Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα (ποιητή) στη Νέα Υόρκη», «Αργά, πολύ αργά ήρθα στον Ρίτσο», Συμβολή σε μια “πολιτική οικονομία” της δαλλικής ποιητικής», «Μπέρτολτ Μπρεχτ-Κώστας Βάρναλης: παράλληλοι;», «Τα αισθητικά-κριτικά της βαρναλικής “δημιουργικής δεκαετίας”», «Δύο κείμενα για τον Γιώργο Σαραντάρη», «Η ά-νοστος πατριδογνωσία του Γεράσιμου Λυκιαρδόπουλου. Διαβάζοντας το *Η Ρωμοσύνη στον παράδεισο* 32 χρόνια μετά», «Για την πεζογραφία του Δημήτρη Χατζή», «Τα Σολωμικά του Στέφανου Ροζάνη».

Γ'. Συγγράμματα

Το πρώτο μέρος του βιβλίου *Λογοτεχνία Ισπανίας II, Εγχειρίδιο Μελέτης* (συγκεκριμένα τα κεφάλαια: 1. El Romanticismo, 2. Posromanticismo, Realismo, Naturalismo και 3. El Modernismo, la Generación del 98 y el Novecentismo) για τη θεματική ενότητα «Λογοτεχνία Ισπανίας II», στο Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Πολιτισμού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Πάτρα 2001, σ. 5-129.

Δ'. Μεταφράσεις

1. Β. Ν. ΒΟΛΟΣΙΝΟΦ: *Μαρξισμός και Φιλοσοφία της Γλώσσας* (πρόλογος, μετάφραση), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1998, σ. 339, πρόλογος σ. 13-48.

2. L. Cernuda: *Εννιά ποιήματα*, (μικρή εισαγωγή στην ποίηση του L. Cernuda και μετάφραση εννιά ποιημάτων), περιοδικό *Ουτοπία*, τχ. 62, 2004, σ.153-169.

3. M. GONZÁLEZ DE ÁVILA: *Κριτική Σημειωτική και κριτική της κουλτούρας* (πρόλογος, μετάφραση), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2006, σ. 485, πρόλογος σ. 13-54.

4. Β. Ν. ΒΟΛΟΣΙΝΟΦ: *Ο λόγος στη ζωή και ο λόγος στην ποίηση. Για τα ζητήματα της κοινωνιολογικής ποιητικής* (πρόλογος, μετάφραση: Βασίλης Αλεξίου - Μανόλης Δαφέρμος) εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2009, σ. 80, πρόλογος των μεταφραστών σ. 7-24.

5. Μ. ΜΠΑΧΤΙΝ: *Το πρόβλημα των ειδών του λόγου* (πρόλογος, μετάφραση, σχόλια: Βασίλης Αλεξίου - Μανόλης Δαφέρμος), Αθήνα 2014, εκδ. Futura, σ. 80, πρόλογος των μεταφραστών σ.7-17.

6. ERNST ROBERT CURTIUS, *Ο Γκαίτε ως κριτικός*, μετάφραση Γ. Λυκιαρδόπουλος-Στέφανος Ροζάνης. Επίμετρο: Ο Μιχαήλ Μπαχτίν για τον Γκαίτε (μτφρ. Βασίλης Αλεξίου), Εισαγωγικό σημείωμα: Β. Αλεξίου, σ. 7-11, Αθήνα 2018, εκδ. Έρασμος, σ. 76.

Ε' Κριτικές εκδόσεις

Κώστα Βάρναλη, *Ο Λαός των Μουνούχων*, Φιλολογική επιμέλεια (Επίμετρο, Υπομνηματισμός, Κριτικό Ανθολόγιο, Γλωσσάρι) Βασίλης Αλεξίου, επιμέλεια έκδοσης Αικατερίνη Μακρυνικόλα, Κέδρος, Αθήνα 2010.

ΣΤ΄ Πρόλογος σε ανθολογία

Κώστας Βάρναλης στη σειρά «Έλληνες ποιητές» της εφημερίδας *Καθημερινή* (Κυριακή 6 Απριλίου 2014), Εισαγωγή: Βασίλης Αλεξίου, (σ. 11-37), Ανθολόγηση: Θεανώ Μιχαηλίδου.

Ζ΄ Επιμέλειες

1. Επιμέλεια στο αφιέρωμα του περιοδικού *Ουτοπία* (τχ. 90, Μάιος-Ιούνιος 2010) με θέμα «Όψεις του λαϊκού» (όπου και η μετάφραση, από κοινού με τον Μανόλη Δαφέρμο, του 4^{ου} κεφαλαίου από το έργο του Μιχαήλ Μπαχτίν *Το έργο του Φρανσουά Ραμπλαί και ο λαϊκός πολιτισμός στον Μεσαίωνα και την Αναγέννηση*).

2. Επιμέλεια του αφιερώματος του περιοδικού *Σημειώσεις* (τχ. 80, Ιούνιος 2015) στον Βύρωνα Λεοντάρη. Βασίλης Αλεξίου: Εισαγωγικό Σημείωμα και ερασιμός από το Αρχείο του Βύρωνα Λεοντάρη, σ. 5-38.

3. Επιμέλεια (με τον Θανάση Γκιούρα) του αφιερώματος του περιοδικού *Ουτοπία* (τχ. 118, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2016) στον Δημήτρη Χατζή. Βασίλης Αλεξίου: Προλεγόμενα, σ. 21-44.

4. Walter Benjamin, *Για τον Μπρεχτ*, μετάφραση Γ. Λυκιαρδόπουλος, επιμέλεια, εισαγωγικό σημείωμα Β. Αλεξίου, (σ. 9-23), Αθήνα 2018, εκδ. Έρμα..

Η΄. Βιβλιοκριτικές-βιβλιοπαρουσιάσεις και άλλα κείμενα

1. «Γόνιμη “αναμόχλευση” οικείων παθών (Για το βιβλίο του Νίκου Κουλούρη *Ελληνική Βιβλιογραφία του Εμφυλίου Πολέμου 1945-1949. Αυτοτελή δημοσιεύματα 1945-1999*, Φιλίστωρ, Αθήνα 2000)», περιοδικό *Ουτοπία*, τχ. 48 Ιαν.-Φεβ. 2002, σ. 177-180.

2. «Νίκου Κουνενή, *Ζωντανή Σύνδεση*, Δηγήματα, εκδ. Κοχλίας, Αθήνα 2003», περιοδικό *Ουτοπία*, τχ. 63, Ιαν.- Φεβ. 2005, σ. 211-214.

3. «Αιμιλίας Καραλή, *Μια ημιτελής άνοιξη... Ιδεολογία, πολιτική και λογοτεχνία στο περιοδικό Επιθεώρηση Τέχνης (1954-1967)*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005», περιοδικό *Σύγχρονα Θέματα*, τχ. 91, Οκτ-Δεκ. 2005, σ. 101-103.

4. «Ο Βάρναλης και η εποχή μας», Από την παρουσίαση του αφιερώματος της *Ουτοπίας* στον Κ. Βάρναλη σε συνεργασία με την Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών, περιοδικό *Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης*, τχ. 78, 2006, σ. 83-86.

5. «Και μετά τίποτες... Σπύρου Καλογήρου: *Ο Σιούλας. Η ιστορία ενός ηλιθίου*, εκδ. Αρσιόσχορα, Αθήνα 2005», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*) 29 Οκτωβρίου 2006.

6. «Ευαγγελή Αρ. Ντάτση, *Τα Ισνάφια μας τα βασιλεμένα. Τα Γιάννινα των μαστόρων και των καρφάδων*, Μουσείο Μπενάκη και εκδόσεις Γαβριηλίδη, Αθήνα 2006», περιοδικό *Ουτοπία*, τχ. 81, Σεπ.- Οκτ. 2008, σ. 191-195.

7. «Για τον Μανώλη της Ελευθερίας και της Γλώσσας», από το προλόγισμα στην ομιλία του Μανώλη Γλέζου «Γλώσσα και Πολιτική» που έγινε με πρωτοβουλία του Συλλόγου Μετεκπαιδευομένων στο Διδασκαλείο «Δημήτρης Γληνός» και του Συλλόγου φοιτητών ΠΤΔΕ στις 21 Μαΐου 2008. Δημοσίευση στο περιοδικό του Συλλόγου Μετεκπαιδευομένων Διδασκαλείου Π.Τ.Δ.Ε.-Α.Π.Θ. «Δημήτρης Γληνός» *Ρόπτρο*, τχ. 23, Σεπτ. -Οκτ. 2008, σ. 2-4.

8. «Λόγια που κρατούνε τη μορφή των ανθρώπων, Μάρως Λοΐζου: *Το τσίμπημα της Σφήκας*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*) 9 Νοεμβρίου 2008.

9. «Ένας Δάσκαλος – Ο Γιάννης Δάλλας», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*) 12 Ιουλίου 2009.

10. «Λόγια παλιά που επίμονα ισχύουν, Γεράσιμου Λυκιαρδόπουλου *Αναφορές*, εκδ. Έρασμος, Αθήνα», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*) 28 Φεβρουαρίου 2010.

11. «Ο ηδυσμένος λόγος μιας γρηγορούσας σκέψης, Γεράσιμου Λυκιαρδόπουλου *Μέρες του 2004. Από την όχθη του 2010*, εκδ. Ύψιλον, Αθήνα», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*) 29 Μαΐου 2011.

12. «Η Θεωρία της λογοτεχνίας, η κρίση, ο Αντόρνο και οι τζιριντζάντζουλες», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*, θεματική: Η κριτική και η θεωρία της) 4 Μαρτίου 2012.

13. «Καίει ακόμα *Το Φως που καίει;*», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*, θεματική: Ξαναδιαβάζοντας κλασικά βιβλία), Αθήνα 14 Ιουλίου 2013.

14. «Για τον κριτικό λόγο του Βύρωνα Λεοντάρη, ή αλλιώς, απλώς αντιγράφοντας», περιοδικό *Κουκούτσι* (αφιέρωμα στον Βύρωνα Λεοντάρη), τχ. 9. Χειμώνας 2013 – Άνοιξη 2014, σ. 103-110.

15. «Οι ωσεί μη εωραμένες *Εποπτείες* του Γιάννη Δάλλα». Επίμετρο στην «επανααναγνωσμένη» (από τον συγγραφέα της) έκδοση της συλλογής δοκιμίων του Γιάννη Δάλλα *Εποπτείες. Μια επανανάγνωση*, Αθήνα 2016, (1^η έκδοση 1954), εκδ. Έρασμος, επίμετρο σ. 93-103.

16. Μια συνάντηση με τον ποιητή Τάσο Πορφύρη, ντοκουμανταίρ, επιμέλεια-παρουσίαση: Βασίλης Αλεξίου, Παραγωγή: Τσιριτσάντσουλες-εκδ. Πανοπτικόν, 2016, <https://vimeo.com/160876592>

17. «Ο ατεχνόφοβος Βάρναλης. Ειδομειξία, λογομειξία, μεταμυθοπλασία», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*), Αθήνα 14 Μαΐου 2017. Αναδημοσίευση στο Κώστας Βούλγαρης, *Η μεταμυθοπλασία στη νεοελληνική πεζογραφία*, Αθήνα 2017, Βιβλιόραμα, σ. 36-39.

18. «Ανήσυχα στιχάκια πάνω από ανεμέλως καμένα λιβάδια, Γιάννη Αγγελάκα, *Ήσυχά τραγούδια για ανέμελα λιβάδια*», *Κυριακάτικη Αυγή* (ένθετο *Αναγνώσεις*), Αθήνα 28 Μαΐου 2017.

19. «Σκέψεις για τις σημερινές μορφές μια οιονεί δασκαλοκτονίας», στον συλλογικό τιμητικό τόμο στη μνήμη του Καθηγητή Σπύρου Ράση: *Ιστορικές, κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της εκπαίδευσης*, επιμ. Γ. Γρόλλιος-Χ. Τζήκας, Αθήνα 2018, εκδ. Παπαζήση, σ. 169-184. Μια ισπανόφωνη εκδοχή του κειμένου στο περιοδικό *Studia Zamorensia*, Τόμος XVI, 2017, σ. 17-25.

20. «Απόμακρες “σημειώσεις” για τις *Μαρτυρίες*, προκατειλημμένες “μαρτυρίες» για τις *Σημειώσεις*», περιοδικό *Το Δέντρο*, Χειμώνας 2018, τχ. 222-223 (αφιέρωμα: Οι μαρξιστικές ιδέες στη νεοελληνική λογοτεχνία), σ. 125-129.

21. «Η τριπλή ανάγνωση ενός βιβλίου. Ξαναδιαβάζοντας τη *Διπλή ανάγνωση του κειμένου*», (υπό έκδοση στον τιμητικό τόμο για την καθηγήτρια Άννα Τζούμα).

Επαγγελματική δραστηριότητα

1986-1994: Δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (ΔΣΑ).

1994-1997: Φιλολόγος καθηγητής (αναπληρωτής) στο 34^ο, 9^ο και 12^ο Λύκειο Αθήνας.

1997-1998: Διορισμός στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Φιλολόγος Καθηγητής στο 2^ο Λύκειο Μεγάρων.

1998-2000: Φιλολόγος καθηγητής στο 2^ο Λύκειο Ελευσίνας.

2000-2002: Φιλολόγος στο Ενιαίο Πειραματικό Λύκειο της Βαρβακείου Σχολής.

19 Δεκεμβρίου 2002: Ορκωμοσία στη θέση του Λέκτορα στο γνωστικό αντικείμενο «Θεωρία της Λογοτεχνίας» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

18 Σεπτεμβρίου 2008: Ορκωμοσία στη θέση του Επίκουρου καθηγητή με θητεία στο γνωστικό αντικείμενο «Θεωρία της Λογοτεχνίας» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

8 Μαΐου 2013: Μονιμοποίηση στη θέση του Επίκουρου καθηγητή με θητεία στο γνωστικό αντικείμενο «Θεωρία της Λογοτεχνίας» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 477, τχ. Γ', 8/5/2013).

28 Ιουνίου 2018: Ορκωμοσία στη θέση του αναπληρωτή καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Θεωρία της Λογοτεχνίας» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 694, τχ. Γ', 19/6/2018).

Ακαδημαϊκή διδασκαλία και δραστηριότητα:

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΑΠΘ:

Μαθήματα:

Θεωρία της λογοτεχνίας και διδακτική πράξη

Οι βασικοί θεματικοί άξονες της διδακτικής διαδρομής:

- Λογοτεχνία-Γραμματεία. Το πρόβλημα του ορισμού. Λογοτεχνία και γλώσσα - η λογοτεχνική γλώσσα. Η λογοτεχνία και ο κόσμος, η λογοτεχνία στον κόσμο.
- Η λογοτεχνία ως κοινωνική πολιτισμική πρακτική. Κοινωνικές διαστάσεις του λογοτεχνικού φαινομένου. Αισθητική και λογοτεχνία.
- Η λογοτεχνία στη νεωτερικότητα (συγκρότηση του πεδίου, ρεύματα, σχολές, κινήματα, τεχνοτροπίες).
- Ο τρόπος ύπαρξης της λογοτεχνίας: Τα είδη/γέννη του λόγου. Η διαδικασία ειδογένεσης. Πρωτογενή και δευτερογενή είδη του λόγου.
- Κατανόηση, εξήγηση, ερμηνεία. Το πρόβλημα του κειμένου. Η Θεωρία της λογοτεχνίας ως τομέας της Γραμματολογίας: ιστορία, στοχοθεσία, μέθοδοι, συνάψεις και συνάψεις.
- Κειμενοκεντρικές προσεγγίσεις (ρωσικός φορμαλισμός, Νέα Κριτική, δομισμός, αποδόμηση).
- Υποκειμενοκεντρικές προσεγγίσεις (Θεωρίες της έκφρασης, Ψυχανάλυση, Φαινομενολογία, Ερμηνευτική κ.ά).
- Η «ώρα του αναγνώστη»: Θεωρίες της πρόσληψης.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις που επιμένουν στο συγκεκριμένο (Μαρξιστικές ή μαρξίζουσες προσεγγίσεις, Σχολή της Φραγκφούρτης, Πολιτισμικές σπουδές, η μαχτινική ποιητική).
- Χρήση και χρησιμότητα της θεωρίας της λογοτεχνίας στη διδακτική πράξη.

Λογοτεχνία και κοινωνία στην Ελλάδα του μεσοπολέμου

(Μάθημα επιλογής). Το πλαίσιο του μαθήματος από τον Οδηγό Σπουδών:

Ο μεσοπόλεμος υπήρξε ίσως η πλέον καθοριστική για τον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό περίοδος της νεότερης ιστορίας του. Μια γενικευμένη κινητικότητα, ρήξεις και αλλαγές, κοινωνικές συγκρούσεις και πολιτειακές αναστατώσεις, κρίσεις και νεοπλασίες συνθέτουν ένα ιστορικό τοπίο στο οποίο η διαλεκτική του παλιού και του νέου, του μέσα και του έξω, της μορφής και του περιεχομένου δοκιμάζεται ποικιλότροπα. Ιδιαίτερα για την ελληνική λογοτεχνία η ίδια περίοδος είναι μια από τις πιο ανθηρές και γόνιμες και η λογοτεχνική παραγωγή της θα σφραγίσει με έναν καθοριστικό τρόπο όλη τη μετέπειτα εξέλιξη, ενώ ταυτόχρονα σημαντικές αλλαγές επισυμβαίνουν τόσο σε επίπεδο μορφών και θεματολογίας όσο και στην ίδια την κοινωνική θέση και λειτουργία της λογοτεχνίας. Αυτά ακριβώς τα ζητήματα αποτελούν το αντικείμενο του μαθήματος. Η στοχοθεσία του δε στρέφεται βέβαια στην κατεύθυνση μιας μηχανιστικής ανεύρεσης της αντανάκλασης ή των «ομολογιών» ανάμεσα στην κοινωνία και στη λογοτεχνία, αλλά στην προσπάθεια επαλήθευσης μιας –στο επίπεδο τουλάχιστον των διακηρύξεων– κοινά παραδεδεγμένης άποψης. Ότι δηλαδή η λογοτεχνία παρά το σχετικό βαθμό αυτονομίας της (ή μάλλον σωστότερα και εξ αιτίας αυτού) αποτελεί μια κατεξοχήν κοινωνική πολιτισμική πρακτική. Ταυτόχρονα, με δεδομένο πως μεγάλο μέρος της λογοτεχνικής κληρονομιάς αυτής της περιόδου συνεχίζει, με διάφορες μορφές και για ποικίλους λόγους, να παραμένει ζωντανό μέχρι τις μέρες μας, θα αναζητήσουμε αυτές τις οφειλές του σήμερα στο χτες, θα πληρώσουμε δηλαδή με τον οβολό της ανάγνωσης και της μνήμης την οφειλή μας στα πορθμεία του λογοτεχνικού παρελθόντος μας.

Εισαγωγή στη Θεωρία του Πολιτισμού

(Μάθημα επιλογής). Το πλαίσιο του μαθήματος από τον Οδηγό Σπουδών:

Το μάθημα ξεκινώντας από διαπιστώσεις κατακτημένες ήδη στο χώρο της θεωρίας της λογοτεχνίας και των πολιτισμικών σπουδών αποπειράται μια πολυεστιακή και πολυφωνική προσέγγιση του δυναμικού τρόπου ύπαρξης, εξέλιξης και μετασχηματισμού της πολιτισμικής διαδικασίας. Γι' αυτό το σκοπό (εκτός από τις ήδη συγκροτημένες συνεισφορές της κλασικής κοινωνικής θεωρίας) μελετάται το έργο διαφόρων σύγχρονων στοχαστών και ρευμάτων που ασχολήθηκαν ποικιλότροπα με πλευρές και όψεις των πολιτισμικών φαινομένων (Pierre Bourdieu, Norbert Elias, ανθρωπολογικές οπτικές, η μαχτινική ιστορική ποιητική, ψυχχαναλυτικές προσεγγίσεις, Κριτική θεωρία, η μεταμοντέρνα «συνθήκη» κ.ά.). Ταυτόχρονα με τα παραπάνω γίνεται μια προσπάθεια γείωσης όλων αυτών των θεωρητικών αναλύσεων και εργαλείων στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα σε μια απόπειρα αναζήτησης κάποιων από τις ψηφίδες που συγκροτούν τα πολιτισμικά της πρόσωπα και προσωπεία.

Μαθήματα παλαιότερων ετών

Γραμματολογία- Θεωρία της λογοτεχνίας (εαρινό εξάμηνο του 2003).

Στοιχεία Γραμματολογίας (τα χειμερινά εξάμηνα των ακαδημαϊκών ετών 2003-2004, 2004-2005 και 2005-2006).

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας (τα εαρινά εξάμηνα των ακαδημαϊκών ετών 2003-2004, 2004-2005 και 2005-2006).

Λογοτεχνία και Σχολείο (τα χειμερινά εξάμηνα από το ακαδημαϊκό έτος 2003 μέχρι το 2011)

Διδακτική της λογοτεχνίας Ι (από το 2008 μέχρι το 2014).

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Π.Τ.Δ.Ε.

Θεωρία της λογοτεχνίας και Στοιχεία γραμματολογίας, (Α' Εξάμηνο, από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019).

Μαθήματα σε παλαιότερα ακαδημαϊκά έτη:

Θεωρία της Λογοτεχνίας και Λογοτεχνική εκπαίδευση (Α' Εξάμηνο, σε συνεργασία με την κ. Β. Αποστολίδου).

Θεωρίες της Ανάγνωσης και Αναγνωστικές Πρακτικές (Γ' Εξάμηνο, σε συνεργασία με την κ. Β. Αποστολίδου).

Διδασκαλείο Π.Τ.Δ.Ε.- Α.Π.Θ. Δημήτρης Γληνός:

Μαθήματα εμβάθυνσης στη θεωρία και τη διδακτική της λογοτεχνίας: τα χειμερινά εξάμηνα από το 2003 μέχρι το 2007.

Μαθήματα εμβάθυνσης στη θεωρία πολιτισμού και θεωρία της λογοτεχνίας τα ακαδημαϊκά έτη 2008-2009, 2009-2010 και 2010-2011.

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο:

Ακαδημαϊκό έτος 2003-2004: Συντονιστής της θεματικής ενότητας Λογοτεχνία Ισπανίας Ι του προγράμματος σπουδών «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός».

Ακαδημαϊκά έτη 2004-2005, 2005-2006 και 2006-2007: Συντονιστής των θεματικών ενότητων Λογοτεχνία Ισπανίας Ι και Λογοτεχνία Ισπανίας ΙΙ του προγράμματος «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός».

Ακαδημαϊκά έτη 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 και 2010-2011: Συντονιστής της θεματικής ενότητας Λογοτεχνία Ισπανίας ΙΙ του προγράμματος «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός».

Ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 και 2010-2011: Συντονιστής της θεματικής ενότητας Λογοτεχνία Λατινικής Αμερικής του προγράμματος «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός».

Ακαδημαϊκά έτη 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016: Συντονιστής και διδάσκων στη θεματική ενότητα Λογοτεχνία Ισπανίας Ι του προγράμματος «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός».

Ακαδημαϊκό έτος 2016-2017: Συντονιστής και διδάσκων στη θεματική ενότητα Λογοτεχνία Ισπανίας Ι του προγράμματος «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός», καθώς επίσης Συντονιστής στη θεματική ενότητα «Λογοτεχνία Λατινικής Αμερικής» του ίδιου προγράμματος.

Ακαδημαϊκά έτη 2017-2018 και 2018-2019: Συντονιστής στη θεματική ενότητα Λογοτεχνία Ισπανίας Ι του προγράμματος «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός» και στη θεματική ενότητα «Λογοτεχνία Λατινικής Αμερικής» του ίδιου προγράμματος.

Ακαδημαϊκά έτη 2017-2018 και 2018-2019: Μέλος ΣΕΠ στη θεματική ενότητα Θεωρία της λογοτεχνίας και δημιουργική γραφή του ΜΠΣ του ΕΑΠ-Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.

Άλλες διδακτικές δραστηριότητες

Σεμινάριο (4 ωρών) στο Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας του Πανεπιστημίου της Salamanca (Ισπανία) με θέμα: «Η Θεωρία της λογοτεχνίας σήμερα: μετεωρισμός ανάμεσα στο υποκείμενο και το αντικείμενο», Salamanca, 24 και 25 Απριλίου 2006.

Κύκλος μαθημάτων (40 ωρών) με θέμα: «Elementos para una teoría crítica de la cultura» («Στοιχεία για μια κριτική θεωρία του πολιτισμού») στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Εθνικού Πανεπιστημίου του Τουκουμάν (Αργεντινή), San Miguel de Tucumán, Οκτώβρης του 2009.